

• CENTRALANTIKVARIATET •

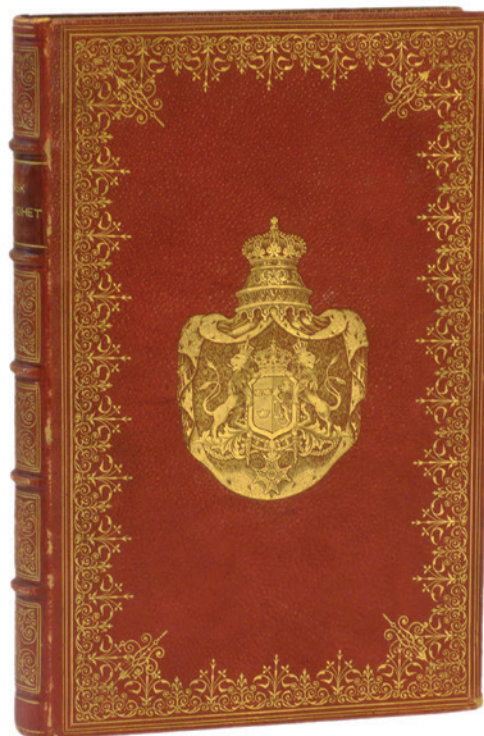
Centralantikariatet
Österlånggatan 53
SE-111 31 Stockholm

+46-8 411 91 36
info@centralant.se
www.centralant.se

Nyhetslista 64

- 1 ALMÉN, Johannes. (utg.) **Svensk vältalighet**. Utgifven av Joh:s Almén. Stockholm, Looström & Komp:s förlag, 1884. 8:o. XI,+ (blank),+ 343 s. Något nött rött marokängband, rikt guldornerad rygg med upphöjda bind, guldornerade pärmar med riksvapnet i mitten, förgylld inre bordure, helt guldsnitt. **900:-**

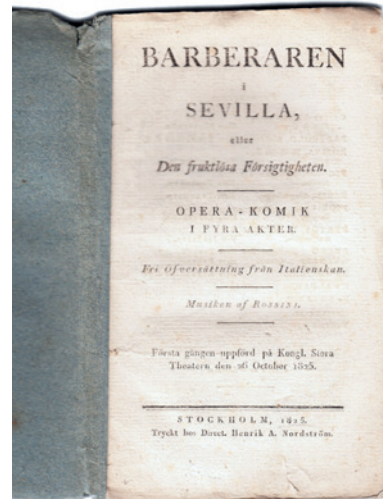
Sannolikt ett presentexemplar. Berömda svenska tal i alfabetisk talarordning från Agardh till Wirsén. Innehåller bl.a. Döbelns tal till de finska trupperna den 8 oktober 1809, Gustav II Adolfs tal till ständerna den 19 maj 1630, Louis De Geers tal på Riddarhuset 4 december 1865. Kammarskrivaren Johannes Almén (1852-1898) gav även 1893 ut "Ätten Bernadotte. Biografiska anteckningar."

- 2 Beaumarchais. STERBINI, P. **Barberaren i Sevilla**, eller den fruktlösa försigtigheten. Opera-komik i fyra akter. Fri översättning från italienskan. Musiken af Rossini. Första gången uppförd på Kungl. Stora Theatern den 26 october 1825. Stockholm, Henrik A. Nordström, 1825. 8:o. (4),+ 75,+ (1) s. Något lagerfläckig, titelbladet med liten reva. Häftad, med samtida något nött gråpappersomslag.

800:-

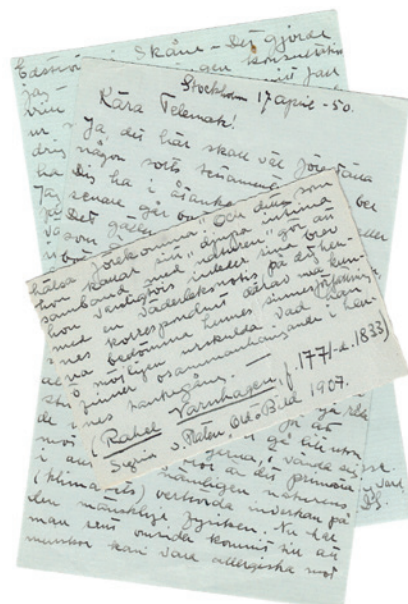
Klemming s. 230. Första svenska upplagan av denna klassiska komedi. Översättningen till svenska är gjord av Bernhard Crusell efter Sterbinis libretto som bygger på Beaumarchais pjäs. Försättningen Figaros bröllop tonsattes av Mozart. Innehåller personförteckning till svenska uruppförandet den 26 oktober. Rollen som greve Almaviva utfördes av Herr Sällström, Figaro av Herr Fahlgren, som Rosina sågs Fru Sevelin och som Bartholo Herr Kinmanson den äldre.

- 3 BOSSE, Harriet. **Egenhändigt skrivet och undertecknat brev till Telemak Fredbärj**. Daterat Stockholm den 17 april 1950. 21 x 13,5 cm respektive 9 x 13,5 cm. (6) s. Brevet består av fyra sidor skrivna på två ark brevpapper och två sidor skrivna på ett styvare brevkort i mindre format. Brevet, och tyvärr även brevkortet, har varit vikt.

1200:-

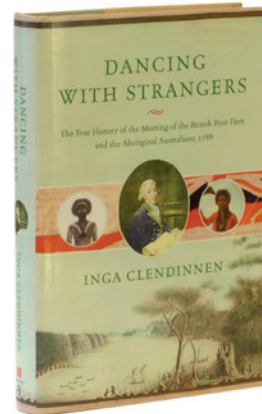
Brevet till läkaren Fredbärj rör Harriet Bosses sjukdomsbesvär och ska enligt henne "väl föreställa någon sorts testamente". Hon anmodar Fredbärj att försöka styra den nya generationens läkarvetenskap att inte bara forska på allvarliga sjukdomar, utan också på mindre farliga men väl så plågsamma åkommor. "Här forskas efter bot för T.B.C., för kräfta o.s.v. - alltså efter alla dödliga sjukdommar, men om en menska lider helvetiska plågor av en sjukdom, som inte anses för dödlig, då nonchaleras det." Mer specifikt efterlyser Bosse forskning på hur en människas hälsa kan stå i samklang med naturen,

särkilt väder och klimat. På det mindre brevkortet citerar hon uppgifter om Goethes väninna Rahel Varnhagen (1771-1833) som Bosse menar led av samma mystiska sjukdom som hon själv. Telemak Fredbärj (1895-1975) var läkare samt kultur- och mediehistorisk skribent, inte minst sysselsatt med utgivningar av texter av Carl von Linné och mycket betydelsefull i Svenska Linnésällskapet.

- 4 CLENDINNEN, Inga. **Dancing with Strangers.** The True History of the Meeting of the British First Fleet and the Aboriginal Australians, 1788. Edinburgh, Canongate Books, 2003. 8vo. 322 pp.+ plates. Publ. cloth with dustwrapper. From the library of Sven Lindqvist with its stamp.

250:-

- 5 DE FLORIVAL, Paul Emile Le Vaillant. **Mékhtaristes de Saint-Lazare,** histoire d'Arménie, littérature arménienne par Le Vaillant de Florival. Venice, Typographie Arménienne de Saint-Lazare, 1841. 12mo. Engr. front,+ (24),+ 120 pp.+ engr. portrait. Foxing. Sewn as issued, with marbled wrapper. Owner's signature of Gustaf af Nordin and with his note that he bought it Oct. 11, 1851 at the Armenian monastery S. Lazare in Venice. Blue library stamp of Carl Gustaf Lewenhaupt.

1800:-

The Mekhitarists are a monastic order of the Armenian Catholic Church, founded in 1717 by Abbot Mekhitar of Sebaste on the island of San Lazzaro in Venice. They are known for their series of scholarly publications of ancient Armenian versions of otherwise lost ancient Greek texts and their research on classical and modern Armenian language. Lord Byron visited the monastery in 1816. P. E. Le Vaillant de Florival was professor in Armenian at the École des langues Orientales de France and member of the Academie de S. Lazare. Among other things he translated the Armenian texts by Moses Chorenensis to French.

-
- 7 EKEGÅRD, Einar. **Perspektiv vid en offerkälla**. Särtryck ur Smålandsposten den 28/12 1968. Växjö, 1969. 8:o. 4 s. Med ett par handskrivna rättelser i bläck. Lång dedikation till Alf Henriksson på omslaget och med dennes exlibris. **180:-**

Om offerkällor i allmänhet och den småländska Silverstads källa i synnerhet.

- 8 EKEGÅRD, Einar. **Vid Värends offerkällor**. Särtryck ur Smålandsposten den 28/1 och 30/1 1969. Växjö, 1969. 8:o. 9 s. Klammerhäftad. Med dedikation till Alf Henriksson och hans exlibris. **180:-**

-
- 9 EKSELL, Gustaf. **Ture Jönsson Tre rosor**. Särtryck ur Västergötlands fornminnesförenings tidskrift. Band VI 3-4, 1963. (Skara), 1963. 8:o. 215-258 s. Illustrerad. Häftad. Med dedikation till Alf Henriksson, samt med ett bilagt handskrivet brevkort från författaren till Henrikson. **300:-**

-
- 10 GRIPENBERG, G. A. **Dagbok 1943 [-1946]**. Stockholm, 2019. 8:o. 384,+ (6) s.+ planscher; 398,+ (6) s.+ planscher; 417,+ (5) s.+ planscher. Förlagsband med skyddsomslag. Tre volymer. (Kungl. Samfundet för utgivande av handskrifter rörande Skandinaviens historia. Handlingar del 40-42.) **600:-**
Del 1 omfattar 1943, del 2 1944 och del 3 1945-1946.

- 11 Hedin. [Prospekt.] **Anmälan och illustrationsprof till Sven Hedins Asien Tusen mil på okända vägar.** Stockholm, Albert Bonnier, 1903. 8:o. 8 s. Illustrerad. Häftad och osprättad, vikt. 600:-

Prospekt med exempel ur den kommande boken, utskickad till bokhandlarna tillsammans med det första häftet. Sista bladet med en rekvisitionssedel att lämna till sin bokhandel för att teckna sig för häfte 1 och följande häften. Detta exemplars rekvisitionssedel ska lämnas till Emil Helins bokhandel i Bollnäs. Hela verket utkom under 1903. "Sedan Frithiofs Saga har ingen svensk bok utkommit på så många språk!", skryter Albert Bonniers förlag på sista sidan.

- 12 HELLSTRÖM, Olle. **Bartolomé de las Casas, indianernas försvarare.** Troskamp och humanism i hans värld. Stockholm, Katolska teologföreningen, 1986. 8:o. 129–256 s. Illustrerad. Med någon enstaka marginalanteckning i blyerts. Häftad. Sannolikt Olle Hellströms eget exemplar. Bilagt ligger två brev till författaren, ett från Sven Stolpe och ett från Ingmar Brohed. 350:-

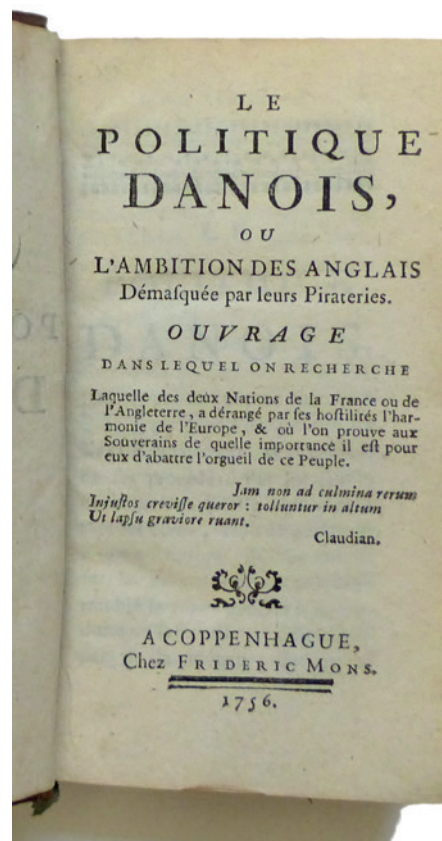
På omslaget kallas texten för ett särtryck ur Katolsk årsskrift 1983, men det anges också att föreliggande text var slutarbetad först i oktober 1986. Sven Stolpe klagar mest på sin dåliga hälsa förorsakad genom att frånvaron av stipendier och priser tvingat honom att arbeta hårt långt upp i åren, han är nu 82.

- 13 (HÜBNER, Martin?) **Le politique Danois,**
ou l'ambition des Anglais démasquée par
leurs pirateries. Ouvrage dans lequel on
recherche laquelle des deux nations de la
France ou de l'Angleterre, a dérangé pas
ses hostilités l'harmonie de l'Europe, & où
l'on prouve aux souverains de quelle im-
portance il est pour eux d'abattre l'orgueil
de ce peuple. Köpenhamn, Frideric Mons,
1756. 12:o. (4),+ 364,+ (1) s. Liten reva s. 281-
282. Något nött samtida skinnband, rikt
guldornerad rygg med beige titeletikett,
röda snitt., spricka i främre fals. 4000:-

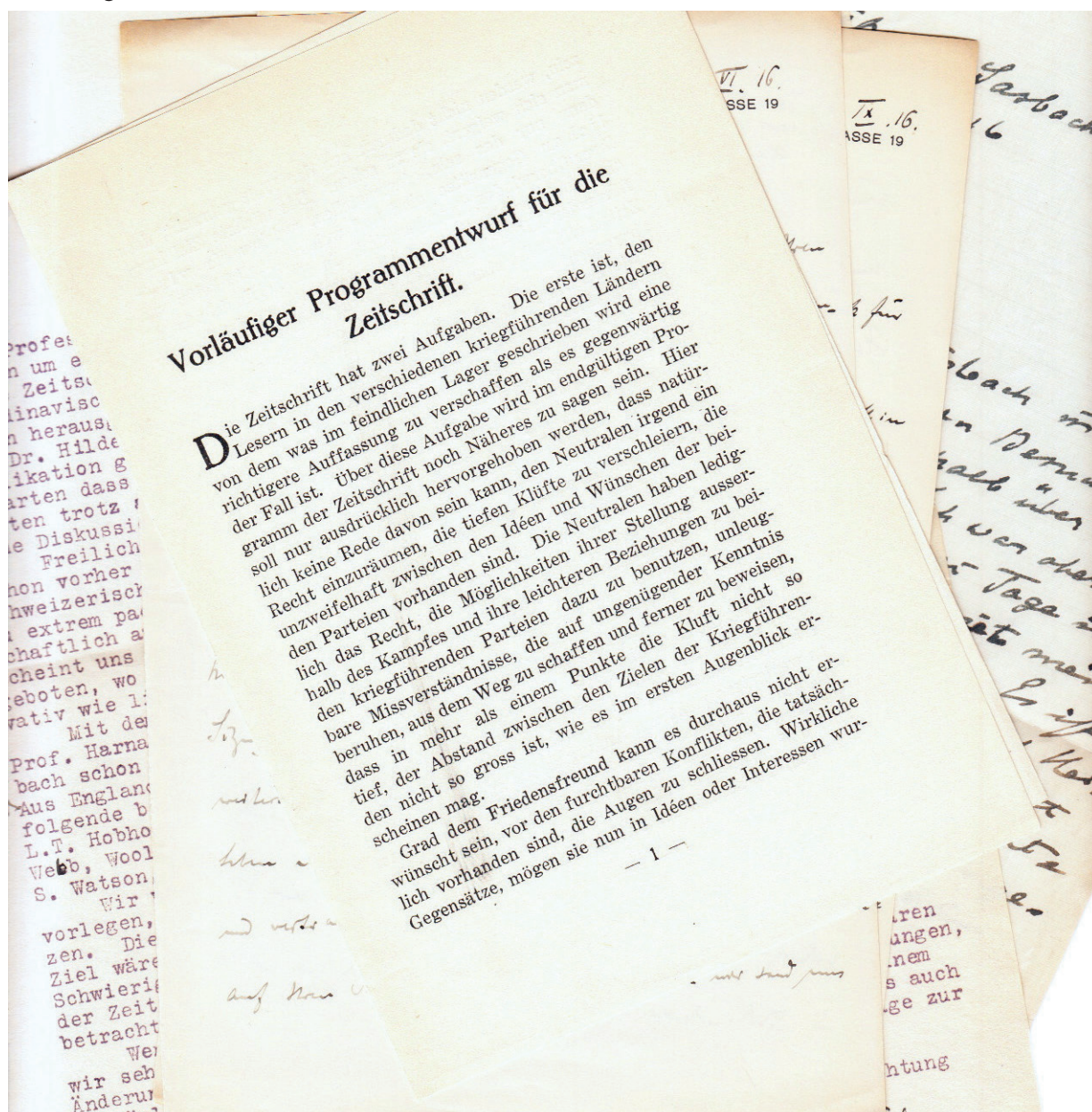
*Bibl. Danica, suppl. sp. 222. Första upp-
lagan, en andra utkom 1759. Antibrittisk
pamflett, troligen skriven av den danske
juristen Martin Hübner.*

Martin Hübner (1723–95) var dansk-
tysk författare och jurist och mycket
involverad i den danska neutralitets-
politiken under sjuårskriget, och skrev
flera centrala arbeten om neutral
sjöfart och de neutralas rättigheter.
Under sjuårskriget kapades ett stort
antal danska fartyg av England och
man klagade förgäves via ambassa-
den i London. Man önskade då skicka
Hübner till ambassaden för att hjälpa
till. När denna antibrittiska pamflett
publicerades föll dock misstankarna på
Hübner och engelsmännen förklarade
att Hübner var oönskad på danska am-
bassaden i London. Först 1760 kom han
iväg till London och återvände hem till
Köpenhamn i februari 1764, strax före
krigets slut. Året därpå anställdes han
som avlönad professor i filosofi och his-
toria vid Köpenhamns universitet.

- 14 JACOBSSON, Malte & NORDENSKJÖLD, Otto. **Maskinskrivet brevkast** med handskrivna rättelser och tillägg. Daterat Berlin sept. 1916. Signerat [av Jacobsson?] "gez. Prof. Otto Nordenskjöld, Dr. Malte Jacobsson". 28 x 22 cm. (1) s. Vikt, med begynnande reva i vecket. Tillsammans med:
Vorläufiger Programmentwurf für die Zeitschrift. Stockholm, Tryckeri A.-B. Thule, (1916). 8:o. 4 s. Lite snett vikt och med svag fläck på s. 1. Tillsammans med:
CURTIUS, Friedrich. **Egenhändigt brev.** Signerat. Daterat Sasbachwalden bei Achern den 30 juni 1916. 28 x 22 cm. (1) s. Har varit vikt. Tillsammans med:
WEISBACH, Werner. **Två egenhändigt skrivna brev.** Signerade. Daterade Berlin den 22 juni 1916 resp. 24 september 1916. (2); (2),+ (2 blanka) s. **2000:-**

Efter initiativ av bl.a. Henry Ford hölls i Stockholm från februari 1916 en fredskonferens "The Neutral Conference for Continuous Mediation" även kallad Fordkonferensen, med syfte att få till medling mellan de krigförande länderna i första världskriget.

Socialdemokraten och professorn i filosofi och pedagogik Malte Jacobsson (1885-1966) beskriver i sina memoarer hur konferensen "uppdrog åt professor Nordenskjöld och mig att undersöka möjligheten att få tyska intellektuella och vissa storföretag i Tyskland och Österrike att gå med på bildandet av en fredstidskrift under neutral ledning." Nordenskjöld och Jacobsson reste till Berlin och Wien och tog diskreta kontakter med tyska och österrikiska vetenskapsmän och industrialister. Utöver de här föreliggande brevskrivarna kan nämnas den senare utrikesministern, vid den här tiden direktören för AEG, Walter Rathenau som ställde sig positiv till initiativet men inte trodde att opinionen i Tyskland var redo.

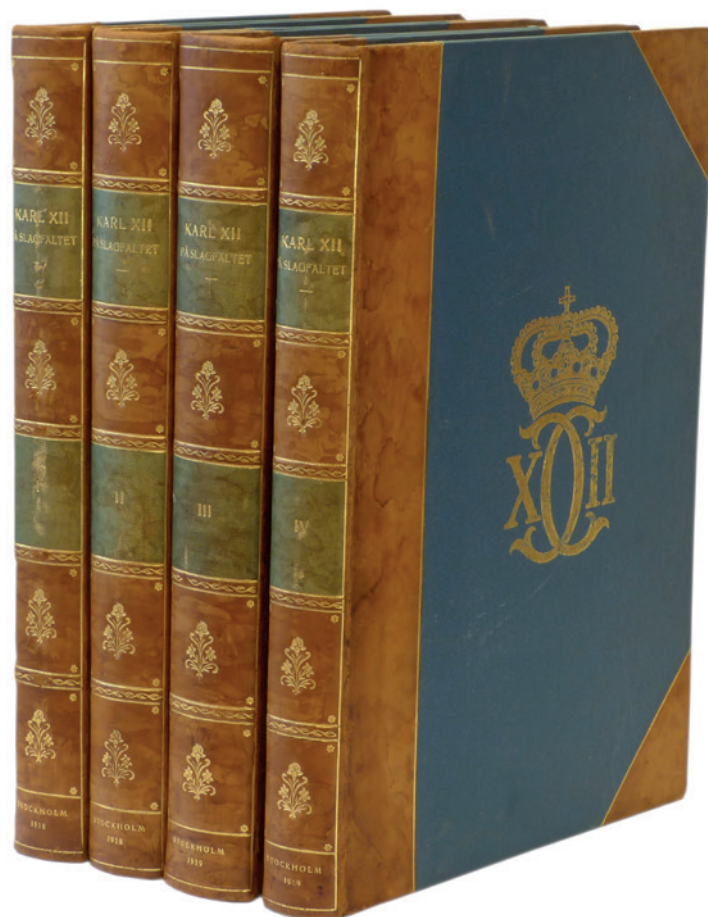
Någon tidskrift kom aldrig till stånd, ej heller någon medling. Fordkonferensen ombildades så småningom till en kommission som i sin tur upplöstes 1917 när USA närmade sig ett inträde i kriget.

- 15 [Japan.] **Guide Map of Nikkosan.** Japan. [=Wrapper.] (1884). Large folded lithographic map (51x73 cm). In somewhat worn printed wrapper, with trace of adhesive tape. 4000:-

Large black and white pictorial folding map of the Nikkozan Rinnoji Temple area, with small illustrations in margins and with smaller maps of surroundings, including carriage road and steamer line from Tokyo to Nikko. Text in English and Japanese. The Nikkozan Rinnoji temple area in Nikko consists of 15 buddhist temples from the 11th-century and forward and is one of UNESCO's World heritage.

- 16 Karl XII på slagfältet.** Karolinsk slagledning. Sedd mot bakgrunden av taktikens utveckling från äldsta tider. 1-4 + Atlas. Stockholm, Generalstabens, 1918-19. 4:o + atlas i imperialfolio. Porträtt,+ (8),+ 241; porträtt,+ (4),+ 243-513 s.; porträtt,+ (4),+ 515-879; (4),+ 881-1136; (6),+ 8 s.+ 78 planscher med 81 planschskisser i färg. Atlas: (6) s.+ 7 planscher,+ 64 kartor, delvis utvikbara och dubbelsidiga [numr. 1-27],+ lös rättelselapp. Två av planscher, nummer 23d och 23e, maskätta i kanterna. Något nötta bruna hfrbd, rikt guldornerade ryggar med upphöjda bind och gröna titel- och deltiteletiketter, blå klotpärmar med Karl XII:s monogram i guld på frampärmarna, övre guldsnitt och med de främre omslagen medbundna. Planscher, lösa i förlagets något nötta halvklottmapp med tryckta pärmar. Fem volymer. Med H. G. Reuterskiölds exlibris. 8000:-

Ett fint och komplett exemplar av normalupplagan av Generalstabens mycket påkostade verk "Karl XII på slagfältet". Den finns även utgiven i en bibliofilupplaga med ett antal extraplanscher. Ett stort antal forskare och militärer var engagerade i detta verk, men det är till stor del ett arbete av kaptenen och militärhistorikern Carl Bennedich (1880-1939). Vid sidan av det stora kartmaterialet, som fortfarande är värdefullt, är texten idag ansedd som något tendensiös men fortfarande mycket användbar.

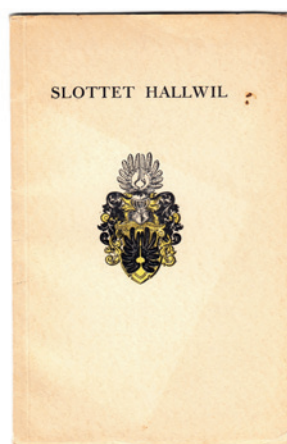
- 17 LILJENSPARRE, Henrik. **Underståhållaren Henr. Liljensparres egenhändiga allerunderdånigste berättelse** till Hans Kongl. Maj:t, daterad Stockholm den 12 juni anno 1797. [=Rubrik.] I: Gömdt är icke glömdt. Historiska bidrag, samlade af C. R. Ridderstad. XII häftet. Linköping, C. F. Ridderstad, 1853. 8:o. 39 s. Samtida vinrött kbd med det tryckta omslaget medbundet. **1100:-**

Setterwall 4785. Med många underdåniga ursäkter och undanflykter förklarar sig här den tidigare polischefen Henrik Liljensparre inför Gustav IV Adolf. Gustav III:s polismästare Henrik Liljensparre (1738-1814) är känd för sitt avancerade spioneri- och angiverisystem och för sin utredning av mordet på kungen, vid vilken han visade sig ha goda kappvändaregenskaper. Nästan i exil skickades han 1793 till Pommern för att organisera polisväsendet där. Nu 1797 har han blivit återkallad till Stockholm och måste försvara sig inför den nytillträdde Gustav IV Adolf angående sina åtgärder 1792 och därefter. Allt var baron Reuterholms fel, hävdar Liljensparre, och önskar bli generalpolismästare över hela riket. Han fick istället två år senare, fortforade allmänt avskydd, nöja sig med den blygsammare befattningen som ledamot av tulldirektionen. Häfte 12 saknas ofta i sviter av Ridderstads "Gömdt är icke glömdt".

- 18 LITHBERG, Nils. **Slottet Hallwil**. Kort beskrivning över slottet och därinvid företagna grävningar. Utgiven med anledning av fyndmaterialets utställande i Nordiska museet den 14 oktober – 1 november 1926. Stockholm, 1926. 8:o. 40 s. Fotoillustrerad. Häftad i tryckt, något nött omslag med ett par mindre fläckar. **300:-**

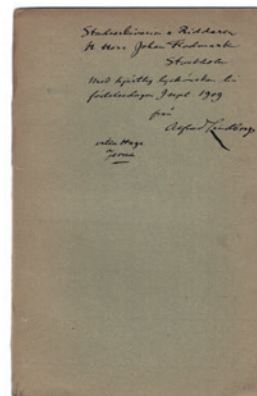
Det medeltida slottet Hallwil (alternativ stavning: Hallwyl) ligger i Schweiz. Det ägdes av Walter von Hallwyl och hans maka Wilhelmina, f. Kempe, innan det i mitten av 1920-talet skänktes till schweiziska staten. Makarna Hallwyl lät uppföra Hallwylska palatset i Stockholm. Författaren till denna volym, Nils Lithberg, genomförde en arkeologisk undersökning av slottet i Schweiz, och beskriver i volymen de medeltida fynden vid utgrävningen, liksom själva slottsbyggnaden.

19 LUNDIN, Claes. **Ett slagsmål på Stortorget.**

Stockholmsbild från 1730-talet. (Extrakt ut Pro Novitate. Festskrift utgifven af Svenska bokhandelsmedhjälpare-föreningen till minne af dess 10-åriga tillvaro.) (Stockholm, 1898). 8:o. s. 75-90. Titeln tryckt med rött och svart. Häftad. Omslaget nästan loss. Tillskrift till Johan Flodmark på omslaget.

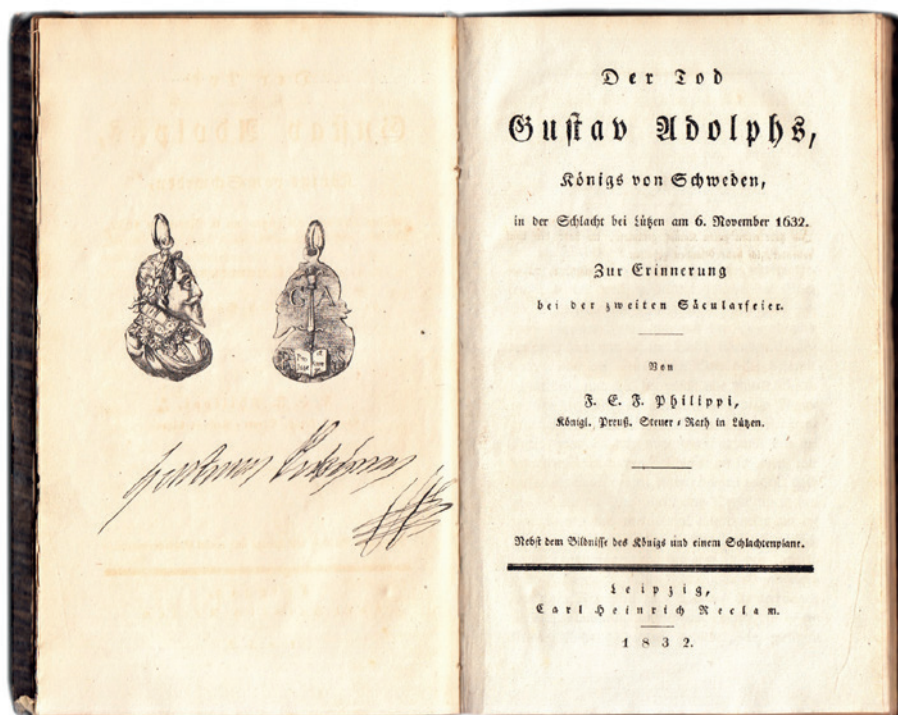
450:-

- 20 PHILIPPI, F. C. F. **Der Tod Gustav Adolphi, Königs von Schweden, in der Schlacht bei Lützen am 6. November 1632.** Zur Erinnerung bei der zweiten Sae-
cularfeier. Nebst dem Bildnisse des Königs und einem Schlachtenplane. Leipzig, Carl Heinrich Reclam, 1832.
8vo. Engr. front.+ IV,+ 111,+ (1) pp.+ fold. plate. Minor foxing. Somewhat worn contemporary marbled paper boards, spine with red label.

1200:-

Setterwall 2046. Utgiven till 200-årsminnet av slaget vid Lützen. Frontespisen visar en Gustav Adolf medaljong. Kapten F. C. F. Philippi från Lützen var en av de första att föreslå att ett större och mer passande minnesmonument över Gustav II Adolf borde byggas i Lützen.

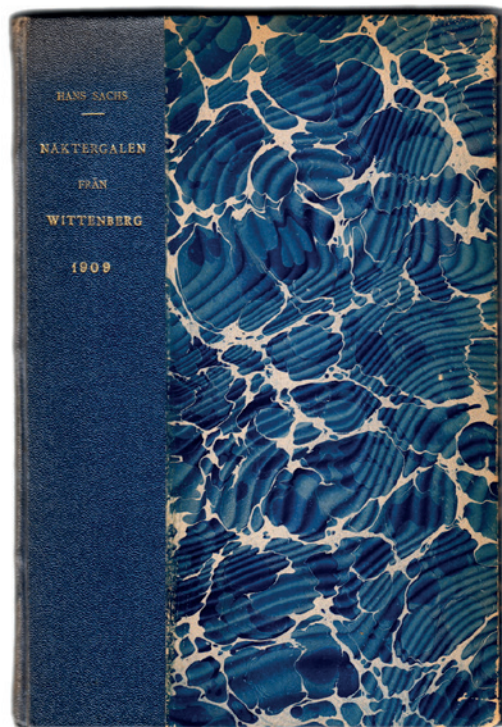
- 21 REHNBERG, Mats. **Folkdiktningen om vällingklockorna.** (Särtryck ur Sörmlandsbygden 1943.) (Nyköping, Södermanlands hembygdsförbund, 1943.) 8:o. 115–132 s. Ett anteckningsblad ligger löst i volymen. Fotoillustrerad. Klammerhäftad. Handskriven titel och årtal på första sidan. Med dedikation till Gösta Selling. **200:-**

Om ramsor med vilka 1800-talets jordbruksarbetare skämtade om och härmade vällingklockor. Klockorna markerade arbetstiden för statare, torpare, drängar och annat arbetsfolk på herrgårdarna. Volymen behandlar i första hand sörmländsk folkdiktning av detta slag.

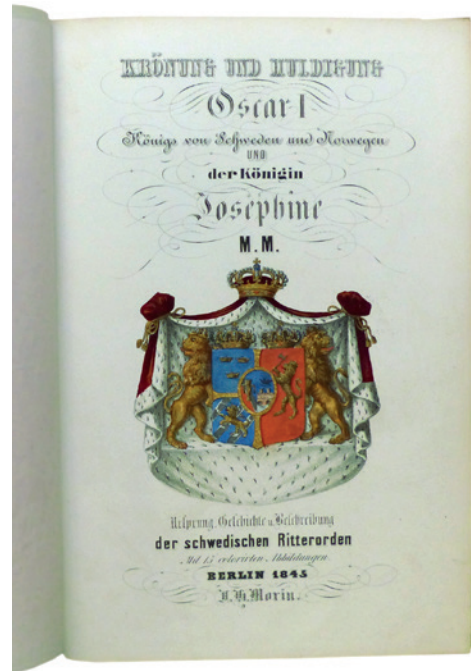

- 22 SACHS, Hans. **Hans Sachs' "Näktergalen från Wittenberg"** öfversatt af Axel Åkerblom. Jönköping, Lundgrenska boktr., 1909. 8:o. 47 s. Något nött blått klottryggsband med blå marmorerade pärmpapper, titeln i guld på frampärm. Namnteckning på titelbladet. **450:-**

Troligen första svenska översättningen av mästersångaren Hans Sachs reformationsdikt "Die Wittembergisch Nachtigall". Näktergalen, som skrämmer bort lejon, bock, skogsåsna, kväkande grodor m.fl., är förstås Martin Luther. Det tyska originalet kom 1523. Poeten, mästersångaren och skomakaren Hans Sachs (1494-1576) är även känd från Wagners "Mästersångarna i Nürnberg".

- 23 SILFVERSKIÖLD, Teodor von. **Krönung und Huldigung** Oscar I. Königs von Schweden und Norwegen, und der Königin Josephine m. m. in Stockholm am 28sten September 1844. Nach amtlichen Nachrichten und eigener Anschauung von T. von Silfwerskjöld. Nebst einem Anhang: Ursprung, Geschichte und Beschreibung der schwedischen Ritterorden. Mit funfzehn colorirten Abbildungen. Berlin, F. H. Morin, 1845. 8:o. Litogr. kolorerat titelblad,+ (10),+ 102,+ (2) s.+ 15 handkoloretrade litogr. planscher. Tryckt på tjockare papper. Texten tryckt inom ram. Något nött samtida hfrbd, guldornerad rygg med prinsessans Eugénies förgyllda monogram längst ner, blindpräglade blå pärmapper, marmorerade snitt. Med O. E. C. J. Nordenfalks exlibris. Fint exemplar ur prinsessans Eugénies bibliotek!

16000:-

Setterwall 4183. Lipperheide 2700. Sjögren nr 2, fig 376. Saknar dedikationsbladet till Oskar och Josephine, sannolikt ej medbundet.

Mycket fint proveniensexemplar av Silfwerskiölds bok om Oskar I:s krönning och om det svenska ordensväsendet. Prinsessan Eugénie (1830-89) var dotter till Oskar I, och detta är troligen ett av de fem exemplar på bättre papper som Oskar köpte enligt subscriptionslistan. Eugénie var vid utgivandet endast 15 år gammal. Teodor von Silfwerskiöld (1803-88) var kammarherre hos drottningen och från 1867 tjänstgörande hovmarskalk hos just Eugénie.

Kostymplancherna är efter teckningar av Adolf Ulric von Schützerantz (1802-54), som 1832 även gav ut verket "Teckningar af de svenska kongl. ordens costymerna". Delen om de svenska riddarordnarnas ursprung utkom i en utökad svensk översättning 1851. Majoren och hovintendenten Otto Erland Nordenfalk (1880-1965) var både museiföreståndare, bl.a. för Löfstad slott, konstnär och författare.

- 24 SÖDERMARK, Robert. **Kungl. svenska riddareordnar** jämte konung Oscar II:s jubileums-minnestecken. Personhistoriskt praktverk. Den historiska afdelningen utarbetad af Karl Henrik Karlsson. Lund, C. Lunds förlag, 1907. 4:o. (2),+ 436,+ (1) s.+ 19 litogr. planscher. Tryckt på bättre papper. Titel tryckt i svart och guld. Helt pergamentband med rikt guldornerad rygg och frampärm, helt guldsnitt. **2500:-**

Den s.k. "Furste-upplagan", en bibliofilupplaga i 42 numrerade exemplar, varav detta är nummer 42 för disponent C. D. Lund. Med två extra blad, det ena med mottagarlista och det andra med mottagarens namn tryckt i guld. Disponent C. D. Lund är sannolikt innehavaren av C. Lunds förlag.

